

Harmonogram ewaluacji 2012- 2013

Temat: Sposób realizacji tematyki lekcji wychowawczych?

Obszar ewaluacji	Zadanie	Źródło wiedzy	Termin	Odpowiedzialni
Efekty: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności; Respektowane są normy społeczne.	Sformułowanie celów, oczekiwań, strategii działania	dokumentacja zespołu ds. ewaluacji	IX 2012	dyrektor, zespół ds. ewaluacji /zd. zrealizowane/
	Przygotowanie projektu ewaluacji		X 2012	dyrektor, zespół ds. ewaluacji /zd. zrealizowane/
	Określenie kryteriów sukcesu i oceny		IX 2012	dyrektor, zespół ds. ewaluacji /zd. zrealizowane
	Ustalenie źródeł, rodzajów informacji oraz metod i technik gromadzenia danych		IX 2012	dyrektor, zespół ds. ewaluacji zd. Zrealizowane/
	Opracowanie narzędzi		IX – X 2012	dyrektor, zespół ds. ewaluacji
	Gromadzenie danych		X – V 2012	zespół ds. ewaluacji /w trakcie realizacji/
	Opracowanie scenariuszy audycji radiowych do emisji w szkolnym radiu RESPECT	- scenariusze audycji - ankiety - kontrola dokumentacji szkolnej (upomnienia, nagany za brak kultury osobistej)	2012/2013	Pedagog szkolny, Uczniowie, I Stec – Bień, A. Gawron, wychowawcy klas /w trakcie realizacji/
Opracowanie cyklu konspektów lekcji wychowawczych (nauczyciele)	zbiór konspektów lekcji wychowawczych	IX 2012 I 2013	grupa wychowawców /zad. zrealizowane/	
Przygotowanie tablicy inf. nt ewaluacji 2012-13, I piętro /I. Stec Bień/				
Opracowanie scenariusza „Studniówki” /A.Gawron/				

	<p>Zakup serii filmów - 1. wychowawczych na DVD /Z. Kieras/</p> <p>Szkolenie dla kl. 1 nt.: „Konsekwencje prawne nagannych zachowań uczniów”</p> <p>Szkolenie na ten sam temat dla Rady Pedagogicznej /I. Stec Bień/</p>			<p>przeprowadzone przez Policję 17.12.2012</p> <p>przeprowadzone przez Policję 20.02.2013</p>
<p>Techniczne opracowanie danych i ich analiza</p>	<p>- sprawozdania, - protokoły</p>	<p>2012/2013</p>	<p>zespół ds. ewaluacji</p>	
<p>Zebranie wyników i opracowanie wniosków</p>		<p>V – VI 2013</p>	<p>osoby odpowiedzialne za poszczególne działania</p>	
<p>Ocena wyników, porównanie z oczekiwaniami</p>		<p>I 2013</p>	<p>dyrektor, zespół ds. ewaluacji</p>	
<p>Przedstawienie wniosków z ewaluacji</p>		<p>VI 2013</p>	<p>koordynator działań I. Stec - Bień</p>	
<p>Zaplanowanie nowych działań</p>		<p>VI – VII 2013</p>	<p>dyrektor, zespół ds. ewaluacji</p>	

Sformułowanie celów, oczekiwań, strategii działania

Celem ewaluacji jest:

- zbadanie stopnia realizacji programu lekcji wychowawczych
- przeprowadzenie szkolenia przez Policję nt.: „Konsekwencje nagannych zachowań uczniów”
- uaktualnienie tematyki l. wychowawczych
- przypomnienie o istniejących materiałach pomocniczych (scenariusze lekcji, filmy DVD, internet)
- zwrócenie uwagi na dużą rolę l. wychowawczej w procesie kształtowania osobowości ucznia

Przygotowanie projektu ewaluacji

Przygotowanie ankiet ewaluacyjnych, harmonogramu ewaluacji i przedstawienie ich całemu zespołowi ucząco-

Określenie kryteriów oceny i sukcesu

Oceny zgromadzonych materiałów dokona zespół ds. ewaluacji wewnętrznej.

Za sukces będzie można uznać:

- omawianie z uczniami zagadnień przewidzianych w programie lekcji wychowawczych
- stosowanie urozmaiconych materiałów pomocniczych (filmy tematyczne na DVD, internet, artykuły z gazet)
- przeprowadzanie krótkich dyskusji, warsztatów
- zapoznanie uczniów ze statutem szkoły, programem wychowawczym i profilaktyki

Ustalenie źródeł, rodzajów informacji oraz metod i technik gromadzenia danych

- Źródłem informacji będą uczniowie, rodzice, nauczyciele i eksperci zewnętrzni (np. Policja).
- Informacje będą gromadzone w teczce ds. ewaluacji wewnętrznej.

Opracowanie narzędzi

Ankieta dla uczniów, nauczycieli i rodziców i pracowników niepedagogicznych.

Gromadzenie danych

Wnioski z warsztatów dla zespołów przedmiotowych – „Co wpływa na jakość lekcji wychowawczych?” (lutego 2013)
Analiza ankiet. (maj 2013)

Warsztaty dla zespołów przedmiotowych

20 luty 2013

Czy lekcje wychowawcze są potrzebne?

Maria Sokołowska

Chciałabym usłyszeć opinie dotyczące szkolnych zajęć nazywanych lekcjami wychowawczymi. Mam w tym zakresie negatywne doświadczenia. Wiele razy próbowałam przeprowadzić taką lekcję wychowawczą z prawdziwego zdarzenia wybierając różne, ważne zagadnienia do omówienia z uczniami. Niezależnie od tego, jakie to były tematy: ekologia, patriotyzm czy higiena itp., uczniowie nie byli uważni, przeszkadzali w prowadzeniu lekcji, zachowywali się nieodpowiednio, tak jakby poruszany temat ich w ogóle nie interesował, rozmawiali między sobą albo zajmowali się innymi sprawami. Lekceważąco odnosili się do tego, co chciałam im powiedzieć. Próbowałam ignorować ich zachowanie i nadal trzymać się zaplanowanego tematu. Wydaje mi się, że po skończonej lekcji zarówno ja, jak i klasa mieliśmy poczucie zmarnowanego czasu. Kiedy ich pytałam, o czym chcieliby na tych lekcjach rozmawiać, odpowiadali mi... milczeniem. Poinformowałam ich, że rozwiążę ten problem. Skończyło się na tym, że następny raz postanowiłam wykorzystać niewielką część lekcji wychowawczej na sprawy porządkowe (nieobecności i usprawiedliwienia), a resztę czasu poświęciłam na swoją lekcję przedmiotową. Uczniowie uważali, że chciałam ich w ten sposób ukarać. Czy można było uniknąć tej sytuacji?

Wiem, że wielu nauczycieli zastanawia się, czy lekcje wychowawcze nie są w szkole stratą czasu i nie lepiej byłoby przeznaczyć ten czas np. na powtórzenie najtrudniejszego materiału. Zdaję sobie sprawę, że obowiązkiem nauczyciela, który ma swoją klasę, jest prowadzenie lekcji wychowawczych, ale szkoda mi czasu na to, co pamiętam z mojej szkoły, a więc: pouczanie, że nie można się spóźniać, że trzeba przynosić usprawiedliwienia nieobecności czy ostrzeganie, że palenie papierosów szkodzi zdrowiu i tym podobne. Czy naprawdę lekcje wychowawcze są potrzebne?

Zacznijmy od postawionego problemu: czy potrzebne są lekcje wychowawcze. Jest wiele argumentów, które przemawiają za tym, aby traktować lekcje wychowawcze jako szczególnie ważne i poświęcić im wyjątkową uwagę, nadać szczególną rangę. **Okres nauki szkolnej przypada na ten etap w życiu człowieka, w którym kształtuje się jego poczucie tożsamości, hierarchia wartości, konkretyzują się plany życiowe. Ważne jest więc, aby był to okres bogaty w refleksje, dyskusje, aby było jak najwięcej okazji do poznawania różnych poglądów, punktów widzenia, wymiany myśli. W codziennej działalności szkolnej jest po temu niewiele okazji. Lekcje wychowawcze mogłyby być więc w tym zakresie najistotniejszym elementem edukacji.** Na lekcjach przedmiotowych, np. w czasie dyskusji o literaturze, tematy ograniczają się do pewnego zakresu spraw, które zostały zasygnalizowane w danym utworze. Lekcje wychowawcze to rzadka okazja, by zająć się problemami, które najbardziej interesują uczniów, budzą ich największe wątpliwości. Na lekcji przedmiotowej obawa przed negatywną oceną może być czynnikiem ograniczającym swobodę wypowiedzi (czego nie

będzie na lekcji wychowawczej). (...)

Wychowawca – misja czy formalny obowiązek?

"Młodzież jest coraz trudniejsza, niechętna szkole i nauczycielom □ słyszy się często dywagacje nauczycieli i wychowawców. Jak zatrzymać eskalację tego zjawiska społecznego?

Spotkanie z uczniami raz w tygodniu daje możliwość przyjrzenia się ich problemom, podjęcia dialogu w sprawach drażliwych i trudnych oraz zaprezentowania własnej postawy. Uczniowie oczekują od wychowawców wskazówek i wyjaśnień, liczą na ich doświadczenie i chętnie z niego korzystają, jeśli widzą otwartą postawę nauczyciela i jego gotowość do podejmowania takich spotkań. Szybko jednak zamykają się w swoich nastoletnich skorupkach, jeśli wychowawca traktuje te godziny jako jeszcze jedną lekcję, którą należy "odbyć". Oto niektóre wypowiedzi uczniów na temat lekcji wychowawczych:

1. "Lekcje wychowawcze w naszej szkole są bardzo ciekawe. Pani zbiera od nas pytania i propozycje tematów i zawsze je realizuje. Nawet jak ktoś jest chory, to na lekcję wychowawczą przyjdzie, bo szkoda mu ominąć takie ciekawe zajęcia. Od rodziców tyle się nie dowiedziałem, co od naszej wychowawczynie □.

2. "Lekcje wychowawcze? To chyba tylko parodia albo pokaz, jak nie należy prowadzić lekcji wychowawczych. Nasza wychowawczynie boi się pytań, nie chce z nami dyskutować. Jeszcze nie zdarzyło się, żebyśmy porozmawiali z nią o czymś innym niż matematyka lub nieusprawiedliwione godziny. Tacy nauczyciele nie powinni otrzymywać wychowawstwa w szkole □.

3. "Na godzinie wychowawczej realizujemy program z przedmiotu. Pani uważa, że jesteśmy tacy słabi w nauce, że nie ma czasu na głupoty młodzieżowe i nic nie dające rozmowy".

Młodzież krytycznie patrzy na swoich wychowawców i ocenia ich wiarygodność. Na lekcjach wychowawczych nauczyciel buduje lub traci autorytet. Ma możliwość stymulować rozwój osobowości uczniów lub też nie ma żadnego wpływu na ich poglądy czy zachowania. Godzina do dyspozycji wychowawcy może być wspaniałym środkiem do przeciwdziałania zachowaniom aspołecznym, agresji i uzależnieniom. Może też być świadectwem niekompetencji wychowawczych i nieumiejętności wspierania dzieci i młodzieży. Wybór należy do wychowawcy.

*Ewa Kosińska
Ewa Kosińska - konsultant psycholog
w Małopolskim Centrum Doskonalenia
Nauczycieli w Krakowie*

**Dyskusja w zespołach przedmiotowych na temat:
Jak ciekawie prowadzić lekcje wychowawcze - nasze
doświadczenia? (wnioski)**